

Маріуц Ілона Олександрівна,
*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

Гуманізація освітнього простору: європейський контекст України

Доведено, що гуманізація освіти й школи, трактується європейськими ученими, як переорієнтація освіти на особистість, формування людини як унікальної цілісної творчої індивідуальності, що прагне до максимальної реалізації своїх можливостей, здатна здійснювати свідомий і відповідальний вибір у різноманітних життєвих ситуаціях

На основі порівняльного аналізу освітнього простору в країнах ЄС та в Україні зроблено висновок про гуманістичний вимір трансформацій в освіті України на сучасному етапі. Розкрито, що мета освіти у чинному Законі України «Про освіту» (2017) відповідає ідеалам європейського гуманістичного світогляду, передбачаючи всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування компетентностей, необхідних для успішної самореалізації. Гуманістично-базованими принципами, що визначають засади державної політики у галузі освіти в Україні, є людиноцентризм; гуманізм; демократизм; верховенство права; забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності; розвиток інклюзивного освітнього середовища, у тому числі у закладах освіти, найбільш доступних і наближених до місця проживання осіб з особливими освітніми потребами; нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями; свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності; виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій; формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками. Підкреслено, що зазначені постулати відповідають акцентації виховання інтелектуально розвиненої, творчої особистості, формування у неї загальнолюдських моральних цінностей і переконань, наукового світогляду, ідеалів, прагнень, здібностей, волі, почуттів, які є актуальними в європейському освітньому просторі.